

VÁRAKOZÁS - dalok és gondolatok

December 10-én (szó) 196-kor templomunkban Kudlik Júlia a MTv Örökös Tagja és Szvorák Katalin Kossuth-díjas énekművész adventi jótékonyági műsora, lemezbemutatója.

"Amit az ünnep előtt adsz az ünnepre, az jobban gyarapít Téged, mint amit az ünnep egyszeri alkalommal képes lesz Neked nyújtani."

Antoine de Saint Exupéry

"Az adventi várakozás nem tétlenséget jelent! Alkalom arra, hogy önmagunkba nézzünk és akarjuk megtanulni: hogy első-sorban önmagunkon kell uralkodnunk és önmagunk felett kell győznünk, mert csak ezután tudjuk egymást elfogadni és szolgálni, azaz szeretni."

Kudlik Júlia

Az adventi várakozás során, ha képes elcsendesedni a világ: van remény - s ameddig legalább ilyenkor képes magába szállni az ember: van esély! Advent kapcsán a várni tudásról, a türelemről, a megállásról, az elcsendesedésről, a lelki – fizikai megújulást adó pihenésről, az egyedüllétről, összeszedettségéről, gazdagságról, a csend hatalmáról és gyógyító erejéről is szó esik. Amikor a tevékenységi lázban égő, láthatatlan mókuserékben fáradhatatlanul rohanó, megállni képtelen szuperemberekre mindenhol ömlik az akusztikus-képi-információ-cunami, lehetőséget kínálnak az elhangzó gondolatok, amelyekhez némi bátorság, akarat és merészség is szükségeltetik. Bátorság a befelé-forduláshoz, akarat a csend megteremtéséhez, merészség az örök értékek megvallásához és az ezek mentén való tájékozódáshoz. A felcsendülő dalok segítenek megérteni, feldolgozni és elfogadni a „várakozás” során felmerülő gondolatokat.

BESZÁMOLÓ A KÉSZ ÖSSZEJÖVETELRŐL

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Józsefvárosi Csoportja novemberi összejövételén Dr. Zachar Péter Krisztián a Kodolányi János Főiskola tanszékvezető főiskolai tanára Két szélsőség szorításában Magyar gondolkodók és a „harmadik út” a Horthy-korban címmel tartott előadást 14-én (h).

Az előadás a két világháború közötti azon törekvésekről, gondolkodókról, politikusokról szólt, akik a marxizmus- kommunizmus eszméit és a fasizmust is elutasítva keresték Magyarországon megújításának a lehetőségét.

A klasszikus liberalizmus hanyatlásával egész Európában és Magyarországon is új politikai válaszokat kerestek a nemzetiségi kérdésekre, szociális ügyekre, gazdaságpolitikára.

Alternatív megoldásokat vázoltak fel, így az antiliberalis nacionalizmus, az internacionalista munkásmozgalom, föderatív koncepciók a nacionalizmussal és az antiszemitizmussal szemben.

A századforduló és az I. világháború során válaszokat kellett találni az államberendezkedésre, a társadalmi, gazdasági és szociális kérdésekre, az állami szerepvállalás újragondolására.

Válaszkísérletek figyelhetők meg Európa szerte a liberalizmus megújítására, ilyenek a progresszivismus, neoliberalizmus, anti libertariánus, fasiszta-, kommunista- és nemzetiszocialista-ellenes kísérletek (Portugália, Ausztria), konzervatív, tradicionalista válaszok (intézkedéscsomag a meglévő rendszer javítására).

A magyar válaszreakciók kapcsán Giesswein Sándor pápai prelátus, Prohászka Ottokár püspök, Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter munkássága említendő, valamint a kor új folyóiratai, a Korunk Szava, az Új Kor és a Magyar Kultúra. A hivatásrendi gondolat kibontakozásán fáradoztak: Mihelics Vid (organikus állam eszméje), Kovrig Béla (az OTI aligazgatója), Magyary Zoltán (a közigazgatás megújítása), Varga László jezsuita szerzetes, társadalomtudós (a szegények, munkások jogait képviseli).

Kormányprogrammá azért nem válhattak ezek a megújító tervek, mert a szélsőséges rendszerek (Gömbös, Teleki, Imrédy kormánya) kisajátították a fogalmakat.

Vermes Ágota

„KÁVÉHÁZI ESTÉK TÓNI ATYÁVAL”

A „Kávéházi esték Tóni atyával” programsorozat részeként 16-án (sze) Michels Antal plébános, Csaba László közgazdással beszélgetett a Nem Adom Fel Cafe & Barban.

Michels Antal szeptembertől kezdve minden hónapban egy-egy olyan fontos közéleti szereplőt, egyházhoz közeli szakembert hív beszélgetésre, akiknek élete, munkássága, szaktudása példa lehet mindenki számára. Szeptemberben Dragonits Márta, az Ars Sacra Fesztivál szervezője, októberben pedig Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke volt a vendége. Csaba László közgazdász számtalan tudományos könyv, cikk szerzője, aki sokszor szerepel a világi és az egyházi sajtóban egyaránt. A november 16-i beszélgetés nagyobbik részében gyerekkoráról, szüleiéről, fiatal éveiről, szakmai karrierjéről beszélt a hallgatóságnak. A kávéházi beszélgetés második, kisebbik részében közgazdaságról, illetve hazánk jelenlegi helyzetének elemzéséről, a jövő lehetséges alakulásáról szólt.

Érdekes egy sokak által ismert szakember gyerekkorát, családi körülményeit, sorsát megismerni. Különösen érdekes ez abban az esetben, amikor a „száraz” közgazdaságtani elemzéseket, folyamatokat is mindig az átlagember számára is érthető módon megfogalmazó szakember mesél magáról.

Megtudhattuk, hogy Csaba László 1954-ben, budai értelmiségi család gyermekeként látta meg a napvilágot. Édesapja közgazdász, édesanyja gyógyszerész volt, akinek családjától a kommunista vezetés elvette lakásukat, államosította patikájukat. Szülei mindig figyelmeztették őt, hogy a családi körön kívül politikáról ne beszéljen, hiszen nem az 1950-es évek központilag elfogadott politikai nézeteit vallotta a család...

Fiatalkoromban szüleimmel a farkasréti templomba, majd a krisztinavárosi Havas Boldogasszony-templomba jártunk, ahol a miséző papok rendkívül jó szentbeszédeket mondtak, konferenciabeszédnek is beilltett egy-egy prédikációjuk – emlékezett vissza Csaba László.

Iskolai tanulmányait a Kiss János Tanítóképzőben, illetve az Arany János Iskolában végezte. Utóbbiból, az oktatás magas színvonala miatt egy éven belül szinte mindenkit felvettek egyetemre, így őt is. Bár érdekelte a történelem és a földrajz, családja lebeszélte a történelmi pályáról, mert mint mondták, oda csak ideológiailag erősen elkötelezett fiatalokat vesznek fel. Családja javasolta, hogy menjen orvosnak, ám ő attól félt, hogy – bár szép dolog gyógyítani – az emberek elesettségét, betegségét olyannyira a lelkére venné, hogy nem tudná a munkáját megfelelően ellátni. Némi iróniával mondta: így jelentkezett közgazdásznak, hiszen a társadalomtudományban elkövetett hibába közvetlenül senki nem hal bele...

Egyetemi évei alatt a Szent Rókus-kápolnába járt hittanra Kálly Emilhez, aki annak ellenére foglalkozott a fiatalokkal, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal vezetői számtalan alkalommal magukhoz rendelték, hogy „szemrehányást tegyenek neki sikeres munkájáért”.

Csaba László a Világgazdasági Kutatóintézetben kapott állást, ahol felettese Bognár József akadémikus volt, aki az akkori közhangulathoz képest rendkívül nyitott volt, támogatta beosztottjainak nyelvtanulását, külföldi útjaikat, gyakran fogadott külföldről híres szakembereket. Csaba László a rendszerváltás után, Antall József miniszterelnök kormányzása alatt a gazdasági rendszerváltást kidolgozó Híd-csoport tagja volt. Helsinkiben volt oktató, amikor megírta Az összeomlás forgatókönyvei című könyvét, amely 2004-ben jelent meg és amelyben az 1988 és 1993 közötti időszak tapasztalatainak, tanulságainak

összegzésével a rendszerváltozás közgazdasági értelmezésére tett kísérletet.

A beszélgetés második részében a közgazdász a mai Magyarországon végbemenő társadalmi és gazdasági folyamatokról beszélt. Szólt az Orbán-kormány intézkedéseiről, az általa elég borúsnak látott jövőről, sok fiatal közömbösségéről, érdektelenségéről, műveletlenségéről és a tehetségek külföldre áramlásáról. A beszélgetés vége felé kiemelte, hogy megítélése szerint azok a gazdaságok képesek a jövőben fejlődni, melyek nagy hangsúlyt fektetnek a környezetvédelemre, s a megújuló energiát, valamint az újrahasznosítást helyezik egyre inkább gazdaságuk alapjává.

Bókay László/Magyar Kurír